

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Dato: 16.09.2022
Saksref: 202211264-1
Deres ref.: 22/3592
Side: 1 / 3

Vår saksbehandler: Lars Tore Fredriksen
Telefon:
Mobil:
E-post: Lars.Tore.Fredriksen@banenor.no

HØRINGSSVAR FRA BANE NOR – UTREDNING OM GJENNOMFØRING AV DIREKTIV (EU) 2019/1937 (VARSLINGSDIREKTIVET) I NORSK RETT

Bane NOR SF (Bane NOR) viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 17. juni 2022 om ovennevnte. Bane NOR har følgende merknader, primært relatert til de spørsmålene som departementet særlig ber om tilbakemeldinger på i høringsbrevet.

1 Ekstern varslingskanal – en sentral kanal eller sektorvise kanaler?

Det bes om innspill på om det bør utpekes én sentral ekstern varslingskanal, eller om de enkelte sektormyndighetene bør ha egne varslingskanaler.

Etter Bane NORs oppfatning fremstår det mest hensiktsmessig at det eksterne varslingsmottaket bør tillegges én sentral myndighet.

Utpeking av myndigheter på sektornivå synes i utgangspunktet å kunne bidra til klarheter, mindre enhetlig arbeid og unødig byråkratisering, blant annet på grunn av at varslings saker ofte kan være sektorovergripende/berøre flere rettsområder. Dersom modellen med sektorvise varslingskanaler (likevel) velges, er det derfor viktig at relevante grensesnitt avklares på en tydelig måte, samt at enhetlig praksis for håndtering av varsler sikres gjennom sentralt utarbeidede retningslinjer eller andre egnede føringer fra departementet.

2 Modellen med en sentral ekstern varslingskanal – hvilket organ som bør utpekes

Bane NOR mener valget av organ bør baseres på de premissene uavhengighet og en kompetanse som dekker bredden av EØS-varslingslovens saklige virkeområde.

Med uavhengighet mener vi at organet ikke bør være underlagt eller inngå som en del av relevante sektormyndigheter og/eller tilsynsorganer. Dette for å sikre klarhet når det gjelder både ansvarlinjer og grensesnitt mellom organet som er varslingskanal og sektormyndighetene/tilsynsorganene. På denne bakgrunn fremstår det derfor hensiktsmessig å legge den eksterne varslingskanalen til enten et nyopprettet organ eller til et eksisterende organ som ikke har sektormyndighet/tilsynsansvar innenfor virkeområdet til EØS-varslingsloven.

Med kompetanse mener vi at organet, i tillegg til å sørge for praktisk håndtering av varsel, også bør har tilstrekkelig breddekompetanse til å dekke virkeområdet til loven. Kompetansenivået bør være tilpasset de funksjonene som organet skal ivareta, men spesialistkompetanse vil som oftest ikke være nødvendig for å undersøke varselet innenfor alle de relevante fagområdene.

Vi registrerer at Arbeidstilsynet i utredningen er nevnt som et mulig alternativ som eksternt organ. Dette fremstår etter vår oppfatning som mindre hensiktsmessig, siden Arbeidstilsynet i hovedsak arbeider med fagområder EØS-varslingsloven ikke gjelder, og det eksterne organet også skal følge opp varselet på egnet måte. Rollene som tilsynsorgan og varslingsmottak er uansett prinsipielt sett vanskelige å forene i ett og samme organ.

3 MODELLEN MED EN SENTRAL KANAL – ROLLER OG FUNKSJONER

Bane NORs oppfatning er at rollen til det eksterne varslingsmottaket primært bør være å ha en fordelingsfunksjon. Varslingsmottaket bør begrenses til å foreta en innledende vilkårsvurdering av innkommet varsel, for å vurdere hvorvidt det rent faktisk er et varsel eller ikke, for deretter å fordele varselet videre til rett mottaker. De berørte sektormyndigheter bør forstå de materielle vurderingene av varselet.

Dersom den innledende vilkårsvurderingen i varslingsmottaket viser at det ikke er tale om et varsel i lovens forstand bør informasjonen som fremkommer likevel formidles den virksomhet som saken gjelder, i anonym form. Dette for å ivareta læringsperspektivet for virksomhetene, slik at forhold som ikke reelt sett er varsel i lovens forstand, men likevel har betydning for etterlevelse, forbedring og økonomi, faktisk fanges opp.

Videre anser vi det naturlig at det eksterne varslingsmottaket vil få ansvar for oppfølgingen av den som varsler. Dette på bakgrunn av at varslingsmottaket vil ha kontaktinformasjon til varsler (der det ikke er varslet anonymt), og av hensyn til å ivareta konfidensialitet for varsler.

4 ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Siden endelig modell for ekstern varslingskanal (en kanal eller sektorvise) og roller og ansvar for ekstern kanal ennå ikke er besluttet, er det vanskelig å ha en begrunnet oppfatning om økonomiske og administrative konsekvenser.

Under enhver omstendighet reiser imidlertid implementeringen etter Bane NORs oppfatning flere spørsmål knyttet til grensesnitt mellom virksomhetenes egne varslingskanaler, ekstern sentral kanal og relevante sektormyndigheter. Det vil også kunne være en fare for dobbeltbehandling av ett og samme omvarslede forhold i den grad samme forhold varsles i flere kanaler.

Avhengig av hvordan disse grensesnittene endelig løses, vil dette kunne påføre virksomhetene større administrative og økonomiske forpliktelser.

På denne bakgrunn anses det hensiktsmessig å komme tilbake til dette spørsmålet når departementet fremlegger endelig regelverk på høring.

Med vennlig hilsen

Lars Tore Fredriksen
advokat/avdelingsleder
Bane NOR - konsernjuridisk

Dokumentet er godkjent elektronisk og sendes uten signatur